

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U PAZINU
Dršćevka 1, 52000 Pazin

6 P-437/2020-76

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Trgovački sud u Pazinu, po sutkinji Andrei Jelenić Pitoski, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja KERMAS ENERGIJA d.o.o., OIB 90910161636, Zagreb, Šeferova 6, zastupan po punomoćniku Almiru Dervišbegoviću, odvjetniku u Zagrebu, protiv I. tuženika PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d., OIB 02535697732, Zagreb, Radnička cesta 50, zastupan po punomoćniku Ivici Škunca, odvjetniku u Odvjetničkom društvu Suić & Škunca u Zagrebu, i II. tuženika ULJANIK BRODOGRADILIŠTE d.d. u stečaju, OIB 21764428190, Pula, Flaciusova 1, zastupan po stečajnom upravitelju Lorisu Raku, a on po punomoćniku Petru Petriniću, odvjetniku u Zajedničkom odvjetničkom uredu Braut & Petrinić u Rijeci, uz sudjelovanje umješaca na strani tuženika REPUBLIKE HRVATSKE, OIB 52634238587, zastupane po Županijskom državnom odvjetništvu u Puli – Pola, radi trpljenja upisa brisanja založnog prava, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene 30. lipnja 2022. u nazočnosti punomoćnika tužitelja odvjetnika Almira Dervišbegovića, punomoćnika I. tuženika odvjetnika Ivice Škunce, punomoćnika II. Tuženika Petra Petrinića te punomoćnice umješaca Kristine Ivančić, više sudske savjetnice u Županijskom državnom odvjetništvu u Puli – Pola, na ročištu za objavu održanom 4. kolovoza 2022.,

p r e s u d i o j e

I. Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

"1. Nalaže se I. tuženiku Privredna banka Zagreb d.d., OIB: 02535697732, Radnička cesta 50, 10000 Zagreb, da izda brisovno očitovanje za brisanje založnih prava upisanih u zk.ul. 8629, k.o. Pula, i to pod rednim brojem 2.5. na 2. Suvlasničkom dijelu (6460/10000) koje je upisano pod brojem Z-6523/2018 za iznos od EUR 77.850.000,00 i pod rednim brojem 3.1. na 2. Suvlasničkom dijelu (6460/10000), koje je upisano pod brojem Z-6253/2016 za iznos od EUR 77.850.000,00, u roku od 15 dana, a u suprotnom će ova presuda zamijeniti navedeno brisovno očitovanje.

2. Nalaže se II. tuženiku Uljanik brodogradilište d.d. u stečaju, OIB: 21764428190, Flaciusova 1, 52100 Pula, da izvrši brisanje založnih prava upisanih u zk.ul. 8629, k.o. Pula, i to pod rednim brojem 2.5. na 2. Suvlasničkom dijelu (6460/10000) koje je upisano pod brojem Z-6523/2018 za iznos od EUR 77.850.000,00

i pod rednim brojem 3.1. na 2. Suvlasničkom dijelu (6460/10000), koje je upisano pod brojem Z-6253/2016 za iznos od EUR 77.850.000,00, u roku od 15 dana, a u suprotnom će ova presuda zamijeniti navedeno brisovno očitovanje.

3. Određuje se, temeljem Rješenja Trgovačkog suda u Pazinu br. St-95/2019 od 04.03.2020.g., brisanje založnih prava u zemljišnoknjižnom ulošku 8629, k.o. Pula na nekretninama Uljanik brodogradilište d.d., sada u stečaju, OIB: 21764428190, Flaciusova 1, 52100 Pula, koja su upisana za korist Privredna banka Zagreb d.d., pod rednim brojem 2.5. na 2. Suvlasničkom dijelu (6460/10000) koje je upisano pod brojem Z-6523/2018 za iznos od EUR 77.850.000,00 i pod rednim brojem 3.1. na 2. Suvlasničkom dijelu (6460/10000), koje je upisano pod brojem Z-6253/2016 za iznos od EUR 77.850.000,00, te se nalaže zemljišnoknjižnom odjelu Općinskog suda u Pull - Pola, da u navedenom zk. ulošku izvrši brisanje opisanih založnih prava."

II. Nalaže se tužitelju Kermas energija d.o.o., OIB 90910161636 da I. tuženiku Privrednoj banci Zagreb d.d., OIB 02535697732 naknadi trošak postupka u iznosu od 750.000,00 kn, u roku od 15 dana.

III. Nalaže se tužitelju Kermas energija d.o.o., OIB 90910161636 da II. tuženiku Uljanik brodogradilište d.d. u stečaju, OIB 21764428190 naknadi trošak postupka u iznosu od 750.000,00 kn, u roku od 15 dana.

IV. Nalaže se tužitelju Kermas energija d.o.o., OIB 90910161636 da umješaću na strani I. i II. tuženika Republici Hrvatskoj, OIB 52634238587 naknadi trošak postupka u iznosu od 500.000,00 kn, u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužitelj KERMAS ENERGIJA d.o.o. (dalje u tekstu: tužitelj) je 10. srpnja 2020. podnio tužbu protiv I. tuženika PRIVREDNE BANKE ZAGREB d.d. (dalje u tekstu: I. tuženik) te II. tuženika ULJANIK BRODOGRADILIŠTE d.d. (dalje u tekstu: II. tuženik) radi izdavanja brisovnog očitovanja za brisanje založnih prava u odnosu na I. tuženika te radi naloga II. tuženiku da provede upis brisanja založnih prava. U tužbi navodi da je II. tuženik zemljišnoknjižni vlasnik nekretnine označene kao k.č.br. 978/1 zgr., neplodno, površine 20057 m² i to: 1. suvlasnički dio 3540/10000 i 2. suvlasnički dio 6460/10000, upisane u z.k.ul. 8629, k.o. Pula. Na nekretnini II. tuženika, na 2. suvlasničkom dijelu (6460/1000) uknjižena su založna prava I. tuženika, i to:

- Pod rednim brojem 2.5, s brojem Z-6523/2018 provedena je uknjižba založnog prava na temelju Sporazuma o zasnivanju založnog prava na nekretninama i pravu na neposrednu ovrhu od 16. srpnja 2015. godine, Specijalne punomoći od 14. srpnja 2015. godine i punomoći broj: SPP-I-849/15 od 03. lipnja 2015. godine, i to založnog prava radi osiguranja novčane tražbine u iznosu od 77.850.000,00 EUR u devizi ili kunskoj protuvrijednosti po prodajnom tečaju vjerovnika na dan plaćanja, uvećano za pripadajuće kamate u visini EURIBOR 1Y, uvećano za 2,0 postotna poena godišnje, s naknadama sukladno Ugovoru, a sve naknade su promjenjive u skladu s aktima vjerovnika, s kamatom po dospijeću u visini zakonske zatezne kamate određene za odnose iz trgovačkih ugovora, a koja je promjenjiva u skladu s propisima i trenutno iznosi 15% godišnje, naknadama, tečajnim razlikama te s ostalim troškovima i uvjetima utvrđenim Ugovorom o izdavanju devizne kontragarancije za uredan povrat

avansa, broj ugovora/partija 9810020350 i Sporazumom, za korist PRIVREDNE BANKE ZAGREB d.d., ovdje I. tuženika,

- Pod rednim brojem 3.1, s brojem Z-6253/2016 provedena je još jedna uknjižba založnog prava temeljem Sporazuma o zasnivanju založnog prava na nekretninama i pravu na neposrednu ovrhu od 2. ožujka 2016., Punomoći Ur.br. SPP-I-849/15 od 24. lipnja 2015.g., Specijalne punomoći od 26. veljače 2016. Specijalne punomoći od 29. veljače 2016., uknjižbe se pravo zalogu radi osiguranja novčane tražbine u iznosu od 77.850.000,00 EUR-a, u kunsjoj protuvrijednosti i ostalih uvjeta iz Sporazuma, u korist PRIVREDNE BANKE ZAGREB d.d., ovdje I. tuženika.

Nadalje, na nekretnini II. tuženika, i to na 1. suvlasničkom dijelu (3540/10000) uknjiženo je pod rednim brojem 6.1 založno pravo tužitelja pod brojem Z-26805/2018 i to založno pravo temeljem Ugovora o zajmu sa zasnivanjem založnog prava na nekretnini (potvrđen u uredu javnog bilježnika Zorke Cavajda u Zagrebu, broj: OV-8544/2018, 24.07.2018, radi osiguranja novčane tražbine u iznosu od 12.600.000,00 EUR u kunsjoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju HNB na dan isplate, sa ugovornom kamatom na iskorišteni iznos zajma, počevši od dana prvog korištenja zajma po stopi u visini 3,95 % godišnje, fiksna i zakonskom zateznom kamatom po, dospijeću koja je određena za odnose iz trgovačkih ugovora sukladno članku 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima te prema ostalim uvjetima iz ugovora, za korist: KERMAŠ ENERGIJA d.o.o., ovdje tužitelja, te na 2. suvlasničkom dijelu (6460/10000) pod rednim brojem 7.1 založno pravo tužitelja pod brojem Z-26805/2018 i to založno pravo temeljem Ugovora o zajmu sa zasnivanjem založnog prava na nekretnini (potvrđen u uredu javnog bilježnika Zorke Cavajda u Zagrebu, broj: OV-8544/2018, 24.07.2018, radi osiguranja novčane tražbine u iznosu od 12.600.000,00 EUR u kunsjoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju HNB-a na dan isplate, sa ugovornom kamatom na iskorišteni iznos zajma, počevši od dana prvog korištenja zajma po stopi u visini 3,95 % godišnje, fiksna i zakonskom zateznom kamatom po dospijeću koja je određena za odnose iz trgovačkih ugovora sukladno članku 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima to prema ostalim uvjetima iz ugovora, za korist: KERMAŠ ENERGIJA d.o.o., ovdje tužitelja. Tužitelj dalje pojašnjava da je nad II. tuženikom otvoren stečajni postupak rješenjem Trgovačkog suda u Pazinu posl. br. 10 St-34/2019-27 od 16. svibnja 2019. U tom stečajnom postupku Trgovački sud u Pazinu je rješenjem posl. br. St-95/2019 od 4. ožujka 2020. dosudio I. tuženiku iznos od 157.204.299,30 kn na ime njegovih potraživanja iz obveznopравnih odnosa sa Uljanik d.d. u stečaju, sve temeljem elektroničke javne dražbe održane 23. listopada 2019. kojom je prodan brod u gradnji oznake Uljanik 500 za iznos od 794.268.042,92 kn. Obzirom da je tražbina I. tuženika osigurana ranij opisanim zalogom u cijelosti namirena, to je I. tuženik temeljem članka 346. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima trebao izdati brisovno očitovanje za upisana založna prava, a II. tuženik je temeljem članka 276. ovlašten zahtijevati brisanje predmetnih založnih prava. Budući da si I. i II. tuženik propustili postupiti sukladno citiranim odredbama tužitelj predlaže donošenje presude kojom će sud naložiti I. tuženiku izdavanje brisovnog očitovanja a II. tuženiku naložiti brisanje predmetnih založnih prava.

2. U odgovoru na tužbu I. tuženik (list 78-80 spisa) je u bitnome istaknuo da slijedom relevantnih odredbi Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, kao i Zakona o zemljišnim knjigama, brisovno očitovanje od založnog vjerovnika može tražiti isključivo založni dužnik, tj. osoba koja je vlasnik nekretnine na kojoj je zasnovano založno pravo, stoga u odnosu na tužitelja ističe prigovor pomanjkanja aktivne legitimacije. I. tuženik dodatno navodi da u cijelosti priznaje navode navedene u

točkama I. – IV. tužbe glede postojanja založnog prava na nekretninama koje su predmetom ovog sudskog prijepora, odnosno u odnosu na koje nekretnine tužitelj zahtijeva izdavanje brisovnih očitovanja o namirenju tražbine i suglasnosti za upis brisanja založnih prava upisanih u zk. ul. br. 8629 k. o. Pula, te popisom provedenih upisa tih založnih prava, kako su istim redoslijedom i brojevima upisa navedeni u priloženoj preslici zk. izvoda. Osim toga, I. tuženik ne spori činjenicu kako je društvo Uljanik d.d. u stečaju, zajmoprimac i dužnik iz ugovora o zajmu sa zasnivanjem založnog prava na nekretninama pobrojanim u tužbi, kao što se ne spori niti činjenica da je temeljem provedene dražbe u stečaju nad Uljanik d.d. prodan brod u gradnji oznake „Uljanič 500“ za navedeni iznos, kao i činjenicu da je I-tuženiku na ime njegovih potraživanja iz obveznopравnih odnosa s dužnikom Uljanik d.d. u stečaju, iz te kupovnine dosuđen iznos od 157.204.299,30 kn. Međutim, I. tuženik u cijelosti osporava navode iz točke VI. tužbe, ističući da tužitelj očito nema saznanja o stvarnom stanju dužničko-vjerovničkih odnosa između tuženih pravniх osoba, obzirom da, a isto je razvidno i iz priloženog izvatka iz poslovnih knjiga, je nakon provedene transakcije iz točke V. tužbe, ostalo nepodmireno potraživanje I. tuženika prema II. tuženiku koje na dan 30. lipnja 2020. iznosi 5.802.471,37 kn. Slijedom iznesenih činjenica i priloženih dokaza, I. tuženik ističe kako je tužbeni zahtjev u odnosu na njega neosnovan, pa stoga predlaže odbiti tužbu i tužbeni zahtjev.

3. U odgovoru na tužbu II. tuženik (list 72-75 spisa) u bitnome navodi da ne spori da je vlasnik nekretnine pobliže opisane u tužbi te ne spori postojanje upisanih hipoteka kako je to navedeno u tužbi, međutim osporava osnovanost tužbenog zahtjeva prema II. tuženiku. II. tuženik pritom pojašnjava kako se ne može očitovati je li tražbina I. tuženika, osigurana predmetnom hipotekom, prestala u cijelosti, već je tu činjenicu potrebno utvrditi u dokaznom postupku. Međutim, neovisno o svemu navedenom, II. tuženik smatra da sve i kad bi činjenični navodi koji se iznose u tužbi bili istiniti, iz navedenog se ne može izvesti zaključak o osnovanosti tužbenog zahtjeva. Naime, tužitelj tužbenim zahtjevom kakav je istaknut u tužbi traži da sud naloži II. tuženiku da izvrši brisanje založnog prava upisanog u zemljišnu knjigu. Takav tužbeni zahtjev nije na zakonu osnovan jer je brisanje založnog prava zemljišnoknjižni upis koji može odrediti i provesti samo nadležni sud u smislu članka 97. Zakona o zemljišnim knjigama pa je činidba koju tužitelj traži nemoguća jer knjižni vlasnik ne može niti odrediti niti provesti brisanje hipoteke. Nadalje, II. tuženik ističe da iz poslovne korespondencije proizlazi da je tražbina I. tuženika, koja je osigurana hipotekom, bila osigurana i državnim jamstvom Republike Hrvatske te da je djelomično prestala i naplatom tih jamstava. Kako je odredbom članka 110. Zakona o obveznim odnosima propisano da na jamca koji je namirio vjerovnikovu tražbinu prelazi ta tražbina sa svim sporednim pravima i osiguranjima njena ispunjenja, II. tuženik predlaže da naslovni sud u smislu članka 211. Zakona o parničnom postupku obavijesti treću osobu – Republiku Hrvatsku – putem nadležnog zastupnika po zakonu Županijskog državnog odvjetništva u Puli-Pola o ovoj parnici s obzirom da bi ista mogla imati pravni interes za pridruživanje u parnici kao umješlač.

4. Podneskom od 9. studenoga 2020. Republike Hrvatska (list 106-108 spisa, u daljnjem tekstu: umješlač na strani tuženika) je istaknula da je Ministarstvo financija u razdoblju od 04. travnja 2019. do 20. siječnja 2020. temeljem izdanih i protestiranih jamstava (Riznični brojevi F-009-15 i F-010-15) izmirilo obveze umjesto dužnika ULJANIK d.d., u stečaju, Pula, prema Privrednoj banci Zagreb d.d., Zagreb i KBC Bank NV, Belgium u iznosu od 985.322.142,30 kuna na ime glavnice, redovnih

kamata, naknada, zatezne kamate i ostalih troškova, što uvećano za zatezne kamate obračunate do dana otvaranja stečaja 20. svibnja 2019. godine u iznosu od 85.351,12 kuna, ukupno iznosi 985.407.493,42 kuna. Rješenjem Trgovačkog suda u Pazinu od 04. ožujka 2020. Ministarstvo financija se kao razlučni vjerovnik namirilo diobom kupovnine ostvarene prodajom broda oznake „ULJANIK 500“ u iznosu od 502.371.720,44 kuna. Navedenim novčanim povratom Ministarstvo financija je djelomično zatvorilo potraživanje temeljem izdanog i protestiranog jamstva Riznični broj: F-009-15 (izdanog u korist Privredne banke Zagreb d.d., Zagreb) u iznosu od 251.185.860,22 kuna te djelomično temeljem izdanog i protestiranog jamstva Riznični broj: F-010-15 (izdanog u korist KBC Bank NV, Belgium) u iznosu od 251.185.860,22 kuna. Nastavno na navedeno, nenaplaćena tražbina Ministarstva financija temeljem prethodno navedenih jamstava za Novogradnju 500 iznosi 483.035.772,98 kuna (od čega se na glavicu, redovne kamate, naknade, zatezne kamate i ostale troškove odnosi 482.950.421,86 kuna te na zateznu kamatu obračunatu do dana otvaranja stečaja 20. svibnja 2019. godine iznos od 85.351,12 kuna). Prema tome, umješlač smatra da je u trenutku ispunjenja (plaćanja) dužnikove obveze (Uljanik d.d. u stečaju) od strane Republike Hrvatske, Ministarstva financija kao jamca, vjerovniku, ovdje I. tuženiku Privrednoj banci Zagreb d.d. Zagreb, po samom Zakonu prešla tražbina na Republiku Hrvatsku, čime je Republika Hrvatska postala novi vjerovnik (subrogirana u pravni položaj vjerovnika). I. tuženik bi trebao dostaviti u spis izjavu o visini i trenutku uplate iznosa od strane jamca Republike Hrvatske za konkretni vjerovničko-dužnički pravni posao temeljem kojih je uknjiženo predmetno založno pravo. U tom trenutku, došlo je do zakonske personalne subrogacije u skladu s odredbama članka 110. u vezi s odredbama članka 91. i članka 92. Zakona o obveznim odnosima. U trenutku ispunjenja dužnikove obveze prema vjerovniku Privrednoj banci d.d. Zagreb u navedenom iznosu, Republika Hrvatska kao jamac, stupila je u sva vjerovnikova prava do visine ispunjenja isplaćenog duga i zauzela je njegovo mjesto do visine uplaćenog iznosa temeljem jamstva, a dužnik je i dalje ostao u obvezi prema jamcu koji je postao novi vjerovnik stečajnog dužnika. Dakle, tražbina osigurana spornim založnim pravom, nije prestala, stoga, nije prestalo niti predmetno založno pravo na spornoj nekretnini. Slijedom navedenog, Republika Hrvatska ima pravni interes, u ovoj konkretnoj parnici, pridružiti se tuženiku.

5. Rješenjem naslovnog suda od 15. prosinca 2020. prihvaćeno je sudjelovanje Republike Hrvatske kao umješlača na strani I. i II. tuženika. Naime, na temelju navoda Republike Hrvatske istaknutih u podnesku od 9. studenoga 2020., sud je ocijenio da Republika Hrvatska ima pravni interes da u parnici koja teče između tužitelja te I. i II. tuženika, I. i II. tuženik uspiju u sporu, stoga je dopustio pridruživanje Republike Hrvatske tim strankama, osnovom odredbe članka 206. stavka 1., 2. i 3. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 53/91., 91/92., 58/93., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 02/07., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13., 89/14. . i 70/19.; u daljnjem tekstu - ZPP). Navedenom mješanju prigovarao je tužitelj, međutim, s obzirom da iz navoda umješlača, što I. i II. tuženik ne osporavaju, proizlazi da je (osigurana) tražbina I. tuženika podmirena i iz jamstava Republike Hrvatske u kojemu slučaju bi Republika Hrvatska osnovom odredbe članka 91. Zakona o obveznim odnosima imala pravo na zakonsku subrogaciju, to je sud ocijenio da na strani Republike Hrvatske postoji pravni interes za sudjelovanje u ovoj parnici kao umješlač na strani tuženika. Jesu li prigovori umješlača osnovanosti tužbenog zahtjeva utemeljeni na činjeničnoj i pravnoj osnovi, sud će obrazlagati u nastavku, s obzirom na rezultate provedenog dokaznog postupka.

6. Tijekom postupka tužitelj je ustrajao na navodima iz tužbe te je ujedno u podnesku od 21. prosinca 2020. istaknuo da u svom podnesku Republika Hrvatska tvrdi da je u periodu od 04. travnja 2019. do 20. siječnja 2020., temeljem izdanih i protestiranih jamstava, izmirila obveze dužnika Uljanik d.d. u stečaju prema Privrednoj banci Zagreb d.d. i KBC Bank NB Belgium. No Privredna banka Zagreb d.d. tvrdi da prema Republici Hrvatskoj još uvijek iz istog odnosa ima potraživanja u iznosu od 5.802.471,37 kn na ime zatezne kamate. Stoga tužitelj zaključuje da je u predmetnom postupku važno utvrditi kada je ispunjena obveza prema I. tuženiku. Na temelju podataka koje je sama Republika Hrvatska dostavila u spis, I. tuženiku isplaćena naknada po jamstvu dana 24. svibnja 2019. Iz navedenog proizlazi da Republika Hrvatska kao jamac nije ispunila dužnikovu obvezu do otvaranja stečajnog postupka, nego nakon što je otvoren stečajni postupak nad Uljanikom d.d. dana 20. svibnja 2019., pa nema ni pravni položaj njegovog vjerovnika u trenutku otvaranja stečajnog postupka. Nadalje, u predmetnom slučaju radi se o založnom pravu koje je za korist I. tuženika upisano u Zemljišnim knjigama Općinskog suda u Puli na nekretninama II. tuženika kao založnog dužnika, a temeljem odredaba Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, kao i odredbama Zakona o zemljišnim knjigama. Umješač, Republika Hrvatska, sye da i ima neka prava iz članka 91. i članka 110. Zakona o obveznim odnosima, ta prava ne može iskoristiti u odnosu na založno pravo koje je upisano u zemljišnim knjigama, i to stoga što u z.k.ul. br. 8629, k.o. Pula nema upisane zabilježbe prvenstvenog reda, a temeljem članka 320. stavka 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Republika Hrvatska, kao eventualni novi vjerovnik, može izvršavati svoje ovlasti tek ako je hipoteka upisana u zemljišnim knjigama kao njeno pravo, što se u konkretnom slučaju nije desilo. Nadalje, vezano za odnos između vjerovnika (Privredna banka Zagreb d.d.) i umješača- ispunitelja tražbine (Republika Hrvatska), u slučaju djelomičnog ispunjenja (čl. 92. st. 1. ZOO-a) na ispunitelja prelaze sporedna prava samo ako nisu potrebna za ispunjenje ostataka vjerovnikove tražbine. Hipoteka je sporedno pravo. U predmetnom slučaju I. tuženik tvrdi da mu u cijelosti nije ispunjena tražbina jer navodno još uvijek iz istog odnosa ima potraživanje u iznosu od 5.802.411,31 Kn na ime zatezne kamate, što znači da je došlo do djelomičnog ispunjenja, a to znači da ni ostatak tražbine I. tuženika ne prelazi na umješača, niti na njega prelaze sporedna prava. Zbog toga Republika Hrvatska nema pravni osnov za mješanje u predmetni postupak, jer nema aktivne legitimacije. Sve navedeno upućuje na činjenicu da Republika Hrvatska, kojoj je prihvaćeno mješanje u predmetni postupak, uopće nema pravni osnov da sudjeluje u parnici na strani I. i II. tuženika jer u ispravama na koje se sama poziva nigdje nije navedeno da može ostvarivati bilo kakva prava na predmetnoj nekretnini II. tuženika, nema zabilježbe prvenstvenog reda, niti pokušaja upisa hipoteke u korist Republike Hrvatske ni u prijavi tražbine u stečajnom postupku nad Uljanik d.d. ni u prijavi u stečaju II. tuženika, nigdje nije istakla da posjeduje bilo kakvo pravo na predmetnoj nekretnini, nego se jedino pozivala na upisano založno pravo na Novogradnju 500, u Registru brodova Lučke kapetanije u Puli, a temeljem tog založnog prava primila je isplatu od 502.371.720,44 kn, temeljem rješenja naslovnog Suda od 4. ožujka 2020., a zbog svega navedenog, kao i odredbe članka 92. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima, na Republiku Hrvatsku kao djelomičnog ispunitelja nije prešla hipoteka, te ona nema nikakvih prava po istoj.

7. Tijekom postupka I. i II. tuženik te umješač ustrajali su na već istaknutim navodima.

8. Na pripremnom ročištu održanom 25. siječnja 2021. tužitelj je preinačio tužbu na način da je uz postojeći tužbeni zahtjev istaknuo dodatni slijedećeg sadržaja: „Nalaže se zemljišnoknjižnom odjelu Općinskog suda u Puli – Pola da temeljem rješenja Trgovačkog suda u Pazinu broj St-95/19 od 4. ožujka 2020. izvrši brisanje založnih prava u zemljišno knjižnom ulošku br. 8629 k.o. Pula, na nekretninama Uljanik Brodogradilište d.d., sada u stečaju, koja su upisana za korist Privredna banka Zagreb d.d., OIB 02535697732, i to pod rednim brojem 2.5, na 2. suvlasničkom dijelu 6460/10000 i pod rednim brojem 3.1, na 2. suvlasničkom dijelu 6460/10000, u roku od 15 dana a u suprotnom će ova presuda predstavljati valjan temelj za njihovo brisanje“. Takvoj preinaci protivili su se I. i II. tuženik te umješač.

9. Rješenjem naslovnog suda od 31. kolovoza 2021. tužitelj je pozvan urediti tužbu i tužbeni zahtjev na način da točno označi sve elemente koji su potrebni da bi se po tužbi moglo postupati naročito u odnosu na dio tužbenog zahtjeva koji se odnosi na nalog zemljišnoknjižnom odjelu Općinskog suda u Puli – Pola da temeljem rješenja Trgovačkog suda u Pazinu broj St-95/19 od 4. ožujka 2020. izvrši brisanje založnih prava u zemljišno knjižnom ulošku 8629 k.o. Pula, na nekretninama Uljanik Brodogradilište d.d., sada u stečaju, koja su upisana za korist Privredna banka Zagreb d.d., OIB 02535697732, i to pod rednim brojem 2.5, na 2. suvlasničkom dijelu 6460/10000 i pod rednim brojem 3.1, na 2. suvlasničkom dijelu 6460/10000.

10. Podneskom od 6. rujna 2021. tužitelj je uredio tužbu na način da je predložio usvajanje tužbenog zahtjeva slijedećeg sadržaja:

"1. Nalaže se tuženiku I. Privredna banka Zagreb d.d., OIB: 02535697732, Radnička cesta 50, 10000 Zagreb, da izda brisovno očitovanje za brisanje založnih prava upisanih u zk.ul. 8629, k.o. Pula, i to pod rednim brojem 2.5. na 2. Suvlasničkom dijelu (6460/10000) koje je upisano pod brojem Z-6523/2018 za iznos od EUR 77.850.000,00 i pod rednim brojem 3.1. na 2. Suvlasničkom dijelu (6460/10000), koje je upisano pod brojem Z-6253/2016 za iznos od EUR 77.850.000,00, u roku od 15 dana, a u suprotnom će ova presuda zamijeniti navedeno brisovno očitovanje.

2. Nalaže se tuženiku II. Uljanik brodogradilište d.d. u stečaju, OIB: 21764428190, Flaciusova 1, 52100 Pula, da izvrši brisanje založnih prava upisanih u zk.ul. 8629, k.o. Pula, i to pod rednim brojem 2.5. na 2. Suvlasničkom dijelu (6460/10000) koje je upisano pod brojem Z-6523/2018 za iznos od EUR 77.850.000,00 i pod rednim brojem 3.1. na 2. Suvlasničkom dijelu (6460/10000), koje je upisano pod brojem Z-6253/2016 za iznos od EUR 77.850.000,00, u roku od 15 dana, a u suprotnom će ova presuda zamijeniti navedeno brisovno očitovanje.

3. Određuje se, temeljem Rješenja Trgovačkog suda u Pazinu br. St-95/2019 od 04.03.2020.g., brisanje založnih prava u zemljišnoknjižnom ulošku 8629, k.o. Pula na nekretninama Uljanik brodogradilište d.d., sada u stečaju, OIB: 21764428190, Flaciusova 1, 52100 Pula, koja su upisana za korist Privredna banka Zagreb d.d., pod rednim brojem 2.5. na 2. Suvlasničkom dijelu (6460/10000) koje je upisano pod brojem Z-6523/2018 za iznos od EUR 77.850.000,00 i pod rednim brojem 3.1. na 2. Suvlasničkom dijelu (6460/10000), koje je upisano pod brojem Z-6253/2016 za iznos od EUR 77.850.000,00, te se nalaže zemljišnoknjižnom odjelu Općinskog suda u Pull - Pola, da u navedenom zk. ulošku izvrši brisanje opisanih založnih prava."

11. Rješenjem naslovnog suda od 27. rujna 2021. dopuštena je preinaka tužbe prema podnesku tužitelja od 6. rujna 2021., osnovom odredbe članka 190. stavka 1. i 3. ZPP-a. Naime, tužitelj je tužbu preinačio do zaključenja prethodnog

postupka, konkretno na pripremnom ročištu održanom 25. siječnja 2021., dok je podneskom od 6. rujna 2021. uredio tužbu a pritom na istovjetnost tužbenog zahtjeva nije utjecao. Sud je mišljenja kako je za konačno rješenje odnosa među strankama svrsishodno dopustiti preinaku, stoga je o preinaci pozitivno odlučio unatoč protivljenju I. i II. tuženika te umješača.

12. Na ročištu održanom 14. prosinca 2021. glavna rasprava započela je iznova zbog izmjene u sastavu suda (članka 315. stavak 3. ZPP-a).

13. Tijekom postupka sud je prihvatio dokazni prijedlog tužitelja te je po vještakinji Nataši Vlačić proveo knjigovodstveno vještačenje poslovnih knjiga društva Uljanik d.d. u stečaju kao primatelja državnog jamstva, te vještačenje poslovnih knjiga umješača Republike Hrvatske, te I. tuženika Privredne banke Zagreb d.d., na okolnosti eventualnog plaćanja po jamstvima, te vremena plaćanja od strane Republike Hrvatske u odnosu na vrijeme otvaranja stečajnog postupka nad društvom Uljanik d.d. u stečaju (20. svibnja 2019.). Vještakinja Nataša Vlačić je izradila nalaz i mišljenje od 2. lipnja 2021. (list 231-244 spisa) sukladno nalogu suda, a obzirom na primjedbe tužitelja izradila je očitovanje od 14. prosinca 2021. (list 333-335 spisa) te dopunu nalaza i mišljenja od 26. siječnja 2022. (list 344-350 spisa) na okolnost podmirenja cjelokupne obveze od strane Republike Hrvatske prema jamstvu rizični broj F-009-15 prema I. tuženiku PRIVREDNOJ BANCI ZAGREB d.d. Tijekom usmenog iznošenja nalaza i mišljenja vještakinja je u cijelosti ustrajala na danim zaključcima (list 327-329 spisa te 379-382 spisa). Nalaz i mišljenje s dopunom nalaza i mišljenja vještakinje Vlačić, na koji nalaz tuženici te umješač nisu imali primjedbe, sud je u cijelosti prihvatio. Naime, vještakinja je zadatak vještačenja obavila u skladu s nalogom suda, nepristrano i sukladno pravilima struke. Vještakinja je za svoje zaključke ponudila jasna i sudu prihvatljiva obrazloženja. Obzirom da je vještakinja jasno i razložno odgovorila na sva pitanja stranaka, dok je glede prigovora tužitelja pripremila i pisano očitovanje nakon kojega tužitelj više nije isticao protivljenje iznijetim zaključcima, sud zaključuje kako tužitelj svojim prigovorima nije doveo u pitanje pravilnost zaključaka vještakinje Vlačić.

14. Na ročištu za glavnu raspravu održanom 21. travnja 2022. sud je proveo dokazni postupak uvidom u dokumentaciju u spisu te zaključio glavnu raspravu. Međutim, obzirom da je sud propustio odlučiti o svim dokaznim prijedlozima stranaka, konkretno o dokaznom prijedlogu tužitelja glede uvida u stečajni predmet ovog suda St-95/2019, zatim glede pribavljanja povijesnog izvotka Lučke kapetanije za Novogradnju 500, te glede pribavljanja povijesnog izvotka za nekretnine upisane u zk. ul. 8629 k.o. Pula, sud je osnovom odredbe članka 305. ZPP-a preotvorio glavnu raspravu.

15. Na ročištu za glavnu raspravu održanom 30. lipnja 2022. tužitelj je odustao od dokaza opisanih u toč. 13. obrazloženja. Uz navedene dokaze sud nije proveo dokaz uvidom u dokumentaciju u spisu na engleskom jeziku koju je dostavio umješač, obzirom da prijevod te dokumentacije nije dostavljen u spis a umješač je naknadno odustao od navedenog dokaza. Pritom valja reći da navedenu dokumentaciju na engleskom jeziku nije koristila ni vještakinja Nataša Vlačić prilikom vještačenja.

16. Budući da stranke postupka nisu imale daljnjih dokaznih prijedloga sud je proveo dokazni postupak uvidom u dokumentaciju u spisu i to z.k. izvadak, rješenje Trgovačkog suda u Pazinu od 16. svibnja 2019., rješenje Trgovačkog suda u Pazinu od 4. ožujka 2020. (list 5-26 spisa), z.k. izvadak (list 38-55 spisa), izvadak iz sudskog registra (list 56-59 spisa), rješenje Trgovačkog suda u Pazinu (list 60-66 spisa), izvadak iz poslovnih knjiga (list 82 spisa), rješenje Trgovačkog suda u Pazinu (list 87-91 spisa), zaključak Trgovačkog suda u Pazinu (list 93 spisa), rješenje Trgovačkog suda u Pazinu (list 95-101 spisa), jamstvo od 3. ožujka 2015. engleska verzija sa prijevodom (list 113-117, 127-129 spisa), ugovor o izdavanju jamstva od 3. ožujka 2015. (list 118-122 spisa), aneks broj 1 i 2 ugovora o izdavanju jamstva (list 123-126 spisa), ugovor o izdavanju jamstva od 3. ožujka 2015. (list 130-134 spisa), aneks broj 1 i 2 ugovora o izdavanju jamstva (list 135-138 spisa), zahtjev za plaćanje (list 139 spisa), dopuna poziva na plaćanje po jamstvu (list 140-142 spisa), zahtjev za plaćanje (list 143 spisa), zahtjev za plaćanje (list 154 spisa), zahtjev za plaćanje (list 165 spisa), zahtjev za plaćanje (list 174 spisa), poziv na plaćanje po jamstvu (list 175-176 spisa), potvrdu o izvršenom plaćanju po kontragaranciji (list 177 spisa), poziv na plaćanje (list 178 spisa), potvrde o isplati PBZ d.d. Zagreb (list 179-186 spisa), obavijest o dospijeću (list 189-200 spisa), čitanjem nalaza i mišljenja vještakinje Nataše Vlačić (list 231-243 spisa), uvidom u ugovor o izdavanju devizne kontragarancije, izjavu, obavijest o izvršenom plaćanju po kontragaranciji, pregled izvršenih plaćanja (list 245-266 spisa), čitanjem iskaza vještakinje Nataše Vlačić sa zapisnika o održanom ročištu za glavnu raspravu od 14. prosinca 2021. (list 327-329 spisa), čitanjem očitovanja vještakinje Nataše Vlačić (list 332-335 spisa), čitanjem dopune nalaza i mišljenja vještakinje Nataše Vlačić (list 344-350 spisa), uvidom u rekapitulaciju obračuna i naplate zatezne kamate, podnesak stečajnog i razlučnog vjerovnika, rekapitulaciju obračuna i naplate troška, zapisnik s ročišta za diobu (352-373 spisa), te čitanjem iskaza vještakinje Nataše Vlačić sa ročišta održanog 21. travnja 2022. Na tako proveden dokazni postupka primjedbi nije bilo pa je glavna rasprava zaključena.

17. Ocjenom izvedenih dokaza te na temelju rezultata cjelokupnog postupka, a u skladu s odredbom članka 8. ZPP-a sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti neosnovan.

18. Tužitelj je podnio tužbu radi ishodovanja brisovnog očitovanja te brisanja iz zemljišnih knjiga Općinskog suda u Puli-Pola založnih prava I. tuženika upisanih na nekretnini II. tuženika u z.k.ul. 8629, k.o. Pula i to pod rednim brojem 2.5 na 2. suvlasničkom dijelu (6460/10000 i pod rednim brojem 3.1. na 2. suvlasničkom dijelu (6460/10000). Tužitelj, naime, u bitnome smatra da je založno pravo I. tuženika prestalo obzirom da mu je u cijelosti ispunjena tražbina (uključujući i sve sporedne tražbine) koja se založnim pravom osiguravala (članak 346. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima), te da je stvarni teret – predmetno založno pravo izgubilo svrhu pa je tužitelj ovlašten zahtijevati brisanje predmetnih založnih prava (članak 276. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima).

19. S obzirom na navode iz tužbe, odgovora na tužbu te očitovanja umješača proizlazi da nije sporno da je II. tuženik zemljišnoknjižni vlasnik nekretnine označene kao k.č.br. 978/1 zgr., neplodno, površine 20057 m² i to 1. suvlasničkog dijela 3540/10000 i 2. suvlasničkog dijela 6460/10000, upisane u z.k.ul. 8629, k.o. Pula.

20. Nije sporno da su na predmetnoj nekretnini II. tuženika, na 2. suvlasničkom dijelu (6460/1000) uknjižena založna prava I. tuženika, i to:

- Pod rednim brojem 2.5, u predmetu Općinskog suda u Puli-Pola posl. br. Z-6523/2018 provedena je uknjižba založnog prava na temelju Sporazuma o zasnivanju založnog prava na nekretninama i pravu na neposrednu ovrhu od 16. srpnja 2015. godine, Specijalne punomoći od 14. srpnja 2015. godine i punomoći broj: SPP-I-849/15 od 03. lipnja 2015. godine, i to založnog prava radi osiguranja novčane tražbine u iznosu od 77.850.000,00 EUR u devizi ili kunskoj protuvrijednosti po prodajnom tečaju vjerovnika na dan plaćanja, uvećano za pripadajuće kamate u visini EURIBOR 1Y, uvećano za 2,0 postotna poena godišnje, s naknadama sukladno Ugovoru, a sve naknade su promjenjive u skladu s aktima vjerovnika, s kamatom po dospijeću u visini zakonske zatezne kamate određene za odnose iz trgovačkih ugovora, a koja je promjenjiva u skladu s propisima i trenutno iznosi 15% godišnje, naknadama, tečajnim razlikama te s ostalim troškovima i uvjetima utvrđenim Ugovorom o izdavanju devizne kontragarancije za uredan povrat avansa, broj ugovora/partija 9810020350 i Sporazumom, za korist PRIVREDNE BANKE ZAGREB d.d., ovdje I. tuženika, te

- Pod rednim brojem 3.1, u predmetu Općinskog suda u Puli-Pola posl. br. Z-6253/2016 provedena je uknjižba založnog prava temeljem Sporazuma o zasnivanju založnog prava na nekretninama i pravu na neposrednu ovrhu od 2. ožujka 2016., Punomoći Ur.br. SPP-I-849/15 od 24. lipnja 2015.g., Specijalne punomoći od 26. veljače 2016. Specijalne punomoći od 29. veljače 2016., uknjižbe se pravo zaloga radi osiguranja novčane tražbine u iznosu od 77.850.000,00 EUR-a, u kunskoj protuvrijednosti i ostalih uvjeta iz Sporazuma, u korist PRIVREDNE BANKE ZAGREB d.d., ovdje I. tuženika, kako to ujedno proizlazi iz zemljišnoknjižnog izvotka (list 5-7 spisa).

21. Nadalje, nije sporno da je na istoj nekretnini II. tuženika,

- na 1. suvlasničkom dijelu (3540/10000) uknjiženo založno pravo tužitelja, i to pod rednim brojem 6.1 u predmetu Općinskog suda u Puli-Pola posl. br. Z-26805/2018 provedena je uknjižba založnog prava temeljem Ugovora o zajmu sa zasnivanjem založnog prava na nekretnini (potvrđen u uredu javnog bilježnika Zorke Cavajda u Zagrebu, broj: OV-8544/2018, 24.07.2018, radi osiguranja novčane tražbine u iznosu od 12.600.000,00 EUR u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju HNB na dan isplate, sa ugovornom kamatom na iskorišteni iznos zajma, počevši od dana prvog korištenja zajma po stopi u visini 3,95 % godišnje, fiksna i zakonskom zateznom kamatom po, dospijeću koja je određena za odnose iz trgovačkih ugovora sukladno članku 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima te prema ostalim uvjetima iz ugovora, za korist: KERMAŠ ENERGIJA d.o.o., ovdje tužitelja, te

- na 2. suvlasničkom dijelu (6460/10000) uknjiženo založno pravo tužitelja, i to pod rednim brojem 7.1 u predmetu Općinskog suda u Puli-Pola posl. br. Z-26805/2018 uknjiženo je založno pravo temeljem Ugovora o zajmu sa zasnivanjem založnog prava na nekretnini (potvrđen u uredu javnog bilježnika Zorke Cavajda u Zagrebu, broj: OV-8544/2018, 24.07.2018, radi osiguranja novčane tražbine u iznosu od 12.600.000,00 EUR u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju HNB-a na dan isplate, sa ugovornom kamatom na iskorišteni iznos zajma, počevši od dana prvog korištenja zajma po stopi u visini 3,95 % godišnje, fiksna i zakonskom zateznom kamatom po dospijeću koja je određena za odnose iz trgovačkih ugovora sukladno članku 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima to prema ostalim uvjetima iz ugovora,

za korist: KERMAŠ ENERGIJA d.o.o., ovdje tužitelja, kako to ujedno proizlazi iz zemljišnoknjižnog izvotka (list 5-7 spisa).

21. Nije sporno da je nad II. tuženikom otvoren stečajni postupak rješenjem Trgovačkog suda u Pazinu posl. br. 10 St-34/2019-27 od 16. svibnja 2019.

22. Nije sporno da je u predmetu stečajnog postupka nad stečajnim dužnikom Uljanik d.d. u stečaju pravomoćnim rješenjem o dosudi posl. br. St-95/2019-213 od 16. prosinca 2019. (list 87-92 spisa) brod u gradnji Uljanik 500 upisan u Upisnik brodova u gradnji, uložak broj 211 Lučke kapetanije Pula IMO broj 9738014, bruto tonaža 11.59, neto tonaža 7.87, vrsta broda Jaruzalo/Dredger, duljina preko svega 151,3 metara, najveća širina 36 metara, bočna visina 10 metara dosuđen kupcu DDM, Parc d'Activités Capellen, 34-36, 8308 Capellen, Luxembourg, OIB: 81120594640 (list 87-91 spisa). Predmetno rješenje postalo je pravomoćno 30. prosinca 2019., što je utvrđeno uvidom u e-spis, a koju okolnost pravomoćnosti rješenja stranke nisu osporavale.

23. Nije sporno da je u predmetu stečajnog postupka nad stečajnim dužnikom Uljanik d.d. u stečaju pravomoćnim rješenjem o namirenju posl. br. St-95/2019-213 od 4. ožujka 2020. (list 95-101 spisa), iz iznosa kupovnine postignute na prvoj elektroničkoj javnoj dražbi okončanoj dana 23. listopada 2019. (identifikator nadmetanja 18735, identifikator predmeta prodaje 11424) prodajom broda u gradnji Uljanik 500, upisan u Upisniku brodova u gradnji, uložak broj 211 Lučke kapetanije Pula, IMO broj 9738014, bruto tonaža 11.59, neto tonaža 7.87, vrsta broda Jaruzalo/Dredger, duljina preko svega 151,3 metara, najveća širina 36 metara, bočna visina 10 metara, u ukupnom iznosu od 794.268.042,92 kuna, namiren, između ostalih, razlučni vjerovnik PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Radnička cesta 50, OIB: 02535697732, iznos od 157.204.299,30 kn, te razlučni vjerovnik REPUBLIKA HRVATSKA, MINISTARSTVO FINACIJA, sa sjedištem u Zagrebu, Katančićeva 5, OIB 18683136487, iznos od 502.371.720,44 kn. Pravomoćnost navedenog rješenja u toč. I., II. i IV. nastupila je donošenjem odluke u Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. br. 67PŽ-1510/20-4 od 22. travnja 2020. što je utvrđeno uvidom u e-spis, a koju okolnost pravomoćnosti rješenja stranke nisu osporavale.

24. Sporno je je li tražbina I. tuženika, koja je osigurana založnim pravom na predmetnoj nekretnini II. tuženika, u cijelosti podmirena, te s time u svezi je li svrha osiguranja iscrpljena i u kojoj mjeri obzirom na ispunjenu tražbinu. Sporno je nadalje je li Republika Hrvatska podmirila tražbinu I. tuženika, s time u svezi je li Republika Hrvatska slijedom podmirene tražbine stupila na mjesto vjerovnika (I. tuženika) temeljem zakona te od kakvog je utjecaja zakonska subrogacija na sredstva osiguranja, posebno obzirom na predmetno založno pravo I. tuženika. Konačno, sporna je aktivna legitimacija tužitelja.

25. Prema odredbi članka 149. Stečajnog zakona („Narodne novine“ br. 71/2015, 104/2017, dalje u tekstu: SZ) vjerovnici koji imaju založno pravo ili pravo na namirenje na kojoj stvari ili pravu koji su upisani u javnoj knjizi imaju pravo odvojenoga namirenja na toj stvari ili pravo unovčenja prema odredbama članka 248. ovoga Zakona.

26. Prema odredbi članka članka 247. stavka 1. u svezi stavka 8. SZ-a nekretnina na kojoj postoji razlučno pravo prodaje se u stečajnom postupku, na prijedlog stečajnoga upravitelja ili razlučnoga vjerovnika, uz odgovarajuću primjenu pravila ovršnoga postupka o ovrsi na nekretnini, a navedena odredba primjenjuje se i na brodove.

27. Prema odredbi članka 248. stavka 1. toč. 2. SZ-a nakon unovčenja stvari ili prava na kojemu postoji razlučno pravo upisano u javnoj knjizi sud će iz iznosa ostvarenoga prodajom namiriti tražbine razlučnih vjerovnika prema redoslijedu određenom pravilima ovršnoga postupka.

28. Prema odredbi članka 114. Ovršnog zakona („Narodne novine“ br. 112/2012, 25/2013, 93/2014, 55/2016, 73/2017, dalje u tekstu: OZ) nakon namirenja tražbina iz članka 113. ovoga Zakona (troškovi ovršnoga postupka koji se tiču sudskih pristojbi i plaćenih predujmova za provedbu ovršnih radnji; porezi i druge pristojbe dospjele za posljednju godinu koje terete prodanu nekretninu) namiruju se tražbine osigurane založnim pravom, tražbine ovrhovoditelja na čiji je prijedlog određena ovrha i naknada za osobne služnosti i druga prava koja prestaju prodajom (stavak 1.). Vjerovnici iz stavka 1. ovoga članka namiruju se po redu stjecanja založnoga prava i prava na namirenje ovrhovoditelja koji su predložili ovrhu odnosno po redu upisa u zemljišnu knjigu osobnih služnosti, a ako je bio ustupljen prednosni red, tada se vjerovnici iz stavka 1. ovoga članka namiruju po time uspostavljenom prednosnom redu (stavak 3.). Troškovi i kamate za posljednje tri godine do donošenja rješenja o dosudi nekretnine kupcu, određeni ovršnom ispravom, namiruju se po istom redoslijedu kao i glavna tražbina (stavak 4.). Poslije namirenja tražbina iz stavka 1. ovoga članka namiruju se tražbine navedene u članku 113. stavku 1. točki 2. ovoga Zakona za vrijeme za koje se ne namiruju prema odredbama toga članka. Nakon toga namiruju se kamate iz stavka 4. ovoga članka za vrijeme za koje nisu namirene prema toj odredbi, i to po istom redoslijedu kao i glavna tražbina (stavak 6.).

29. Prema odredbi članka 103. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ br. 91/1996, 68/1998, 137/1999, 22/2000, 73/2000, 114/2001, 79/2006, 141/2006, 146/2008, 38/2009, 153/2009, 90/2010, 143/2012, 152/2014, dalje u tekstu: ZVDSP) založnim se pravom osigurava namirenje iz vrijednosti zaloga određene novčane tražbine, ili tražbine kojoj je vrijednost izražena u novcu; dovoljno je određena tražbina kojoj su određeni vjerovnik i dužnik, pravni temelj i visina, ili barem najviši iznos do kojega se osigurava zalogom. Pored glavne tražbine iz stavka 1. ovoga članka založno pravo ujedno osigurava i namirenje iz vrijednosti zaloga sporednih tražbina, kamata, troškova za očuvanje stvari i troškova naplate tražbine (stavak 3.). Dok traje založno pravo, namirenje tražbine osigurava zalog kao cjelina, uključivši sve njezine pripadnosti; ako se zalog podijeli, založno pravo nastavlja teretiti ono na što se zalog podijelio ili se od njega odvojilo; ako zalog propadne pa umjesto njega nastane pravo koje ga nadomješćuje (pravo na naknadu, na osigurninu i dr.), založno pravo traje i dalje na tom pravu (stavak 4.). Založno pravo osigurava namirenje iz vrijednosti zaloga određene tražbine kao cjeline, pa se opterećenje zaloga ne smanjuje sa smanjenjem tražbine, ako nije što drugo zakonom određeno (stavak 5.).

30. Prema odredbi članka 346. ZVDSP-a založno pravo prestaje kad prestane cijela njime osigurana tražbina i sve sporedne tražbine kamata i troškova, ako nije što drugo zakonom određeno.

31. Na temelju ranije utvrđenih nespornih okolnosti sud, primjenom citiranih odredbi članaka SZ-a, OZ-a i ZVDSP-a, zaključuje da je I. tuženik založni vjerovnik II. tuženika, da je tražbina I. tuženika koja se sastoji u novčanoj tražbini u iznosu od 77.850.000,00 EUR u devizi ili kunskoj protuvrijednosti po prodajnom tečaju vjerovnika na dan plaćanja, uvećano za pripadajuće kamate u visini EURIBOR 1Y, uvećano za 2,0 postotna poena godišnje, s naknadama sukladno Ugovoru, a sve naknade su promjenjive u skladu s aktima vjerovnika, s kamatom po dospijeću u visini zakonske zatezne kamate određene za odnose iz trgovačkih ugovora, a koja je promjenjiva u skladu s propisima i trenutno iznosi 15% godišnje, naknadama, tečajnim razlikama te s ostalim troškovima i uvjetima utvrđenim Ugovorom o izdavanju devizne kontragarancije za uredan povrat avansa, broj ugovora/partija 9810020350 i Sporazumom, osigurana dobrovoljnim založnim pravom pod rednim brojem 2.5. na 2. suvlasničkom dijelu 6460/10000 nekretnine II. tuženika označene kao k.č.br. 978/1 zgr., neplodno, površine 20057 m², te da je tražbina I. tuženika koja se sastoji u novčanoj tražbini u iznosu od 77.850.000,00 EUR-a, u kunskoj protuvrijednosti i ostalih uvjeta iz Sporazuma, osigurana dobrovoljnim založnim pravom pod rednim brojem 3.1. na 1. suvlasničkom dijelu 3540/10000 nekretnine II. tuženika označene kao k.č.br. 978/1 zgr., neplodno, površine 20057 m², upisane u z.k.ul. 8629, k.o. Pula. Prema tome predmetnim založnim pravom osigurana je glavna tražbina ali i sporedne tražbine, kamate i troškovi.

32. Prema navodima I. tuženika, njegova tražbina osigurana predmetnim založnim pravima nije u cijelosti namirena, budući da mu Uljanik d.d. u stečaju na dan 27. srpnja 2020. duguje još 5.802.471,37 kn (po partiji 4200057794) kako to proizlazi iz izvotka iz poslovnih knjiga I. tuženika na listu 82 spisa, a koja tražbina se odnosi na dospjele zatezne kamate.

33. Provedenim vještačenjem po vještakinji Nataši Vlačić, a koji nalaz i mišljenje s očitovanjem i dopunom sud prihvaća u cijelosti prema već ranije iznijetim razlozima, utvrđeno je da se prema evidenciji Privredne banke Zagreb d.d. iznos od 5.802.471,37 kn odnosi na obračun zatezne kamate po isplaćeno iznosu garancije u neplaćeno dijelu od 3.287.966,14 kn za obračunski period od 17.05.2019. – 31.03.2020., zatim na obračun zatezne kamate po drugom dijelu isplaćene garancije u iznosu od 446.130,26 kn za obračunski period od 17.05.2019. – 31.03.2020., za obračunate zatezne kamate po sudskom trošku u iznosu od 34,17 kn, za obračunski period 04.05.2019. – 31.03.2020. te za obračunatu zateznu kamatu po naknadi u neplaćenom iznosu od 2.068.340,80 kn za obračunski period od 11.10.2018. – 31.03.2020., prema tablici 1 dopune nalaza i mišljenja (list 347 spisa). Nadalje iz dopune nalaza i mišljenja vještakinje Nataše Vlačić, I. tuženik je na dan 19. lipnja 2019., prema podnesku upućenom stečajnom upravitelju, od Uljanika d.d. u stečaju potraživao ukupan iznos od 153.698,343,02 kn uvećano za daljnju pripadajuću kamatu tekuću na taj iznos od 20. lipnja 2019. pa do isplate, dok prema tablici 2 (list 348 spisa), I. tuženik na ime kamata potražuje iznos od ukupno 5.665.800,00 kn, na ime zateznih kamata 2.086.737,47 kn odnosno na ime kamata sveukupno iznos od 7.733.537,47 kn. Nadalje I. tuženik je dana 13. veljače 2020. upućenim podneskom u stečajnom predmetu nad stečajnim dužnikom Uljanik d.d. u stečaju naveo da iznos tražbine

osigurane razlučnim pravom iznosi 157.204.299,30 kn s time da prema tablici 3 (list 348 spisa) na ime redovne kamate potražuje iznos 5.692.400,00 kn dok na ime zatezne kamate potražuje iznos od 8.156.131,69 kn, sveukupno na ime kamata potražuje 13.848.531,70 kn. Nije sporno da je I. tuženik namiren upravo prema traženom iznosu od 157.204.299,30 kn (prema ranije spomenutom rješenju o namirenju u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom Uljanik d.d. u stečaju, na ročištu za diobu kupovnine održanom 27. veljače 2020.). Usporedbom tablice 3 sa pregledom zatraženih kamata na dan 13. veljače 2020. te pregledom tablice 4 (list 349 spisa) koja sadrži pregled tražbine I. tuženika prema stanju na 27. veljače 2020. (ročište za diobu kupovnine), proizlazi da je u namirenoj tražbini od 157.204.299,30 kn sadržana cjelokupna zatezna kamata do zaključno 16. prosinca 2019. Pa stoga pravilno vještakinja zaključuje da je usporedbom obračunskog perioda zateznih kamata iz tablice 1 i tablice 4 utvrđeno da je I. tuženik u obračunatim kamata u iznosu od 5.802.471,37 kn već uključio obračunate kamate koje su I. tuženiku priznate u diobi od prodaje broda u stečajnom postupku nad društvom Uljanik d.d. i to za period do 16. prosinca 2019. Drugim riječima I. tuženik je zatražio naplatu zatezne kamate za period do 16. prosinca 2019. neosnovano. Osim toga, obzirom da je I. tuženiku priznata i prihvaćena cjelokupna tražbina u iznosu od 157.204.299,30 kn, koja dakle uključuje i obračunatu zateznu kamatu za period do 16. prosinca 2019. te dodatno redovnu kamatu u iznosu od 5.692.400,00 kn, koju tražbinu je precizirao na ročištu za diobu kupovnine u stečajnom postupku nad dužnikom Uljanik d.d. u stečaju održanom 27. veljače 2020., sud zaključuje da je navedene prilike I. tuženik svojim zahtjevom obračunao cjelokupnu tražbinu na ime zateznih kamata koja mu je u zatraženom iznosu i priznata te namirena, pa slijedom citiranih odredbi SZ-a u svezi OZ-a, tražbina I. tuženika u iznosu od 5.802.471,37 kn nije osnovana. Slijedom svega navedenog sud zaključuje da je u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom Uljanik d.d. u stečaju tražbina I. tuženika, osigurana dobrovoljnim založnim pravom na imovini II. tuženika (kako je to opisanog u toč. 20. obrazloženja), u cijelosti ispunjena.

34. Međutim neovisno o okolnosti da je sud utvrdio da je tražbina I. tuženika osigurana imovinom II. tuženika, u cijelosti ispunjena pa bi slijedom odredbe članka 346. ZVDSP-a prestalo i založno pravo kojim je tražbina osigurana, tužbeni zahtjev tužitelja usmjeren na brisanje predmetnog dobrovoljnog založnog prava (opisanog u toč. 20. obrazloženja) nije osnovan.

35. Naime, prema odredbi članka 91. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine br. 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015, 29/2018, dalje u tekstu: ZOO) kad obvezu ispuni osoba koja ima neki pravni interes u tome, samim ispunjenjem obveze na nju prelazi vjerovnikova tražbina sa svim sporednim pravima.

36. Prema odredbi članka 110. ZOO-a na jamca koji je namirio vjerovnikovu tražbinu prelazi ta tražbina sa svim sporednim pravima i osiguranjima njezina ispunjenja.

37. U svezi s time, iz dokumentacije dostavljene po umješaču Republici Hrvatskoj te iz sadržaja nalaza i mišljenja vještakinje Nataše Vlačić, koja je koristila cjelokupnu dostavljenu dokumentaciju stranaka u postupku, proizlazi da je 03. ožujka 2015. Republika Hrvatska, Ministarstvo financija izdala I. tuženiku Privrednoj banci Zagreb d.d. JAMSTVO Rizični broj : F-009-15 kojim solidarno jamči I. tuženiku za preuzete obveze društva Uljanik d.d. da će neopozivo i bez prigovora, u slučaju da

Uljanik d.d. ne ispuni bilo koju svoju obvezu iz Ugovora izdavanju kontragarancije za uredan povrat avansa br. 9810020350 i eventualnih dodataka istome, svaku takvu obvezu ispuniti Republika Hrvatska na način da u cijelosti podmiri dospjele obveze prema Banci do ukupnog iznosa od 62.280.000,00 EUR u devizama ili u kunskoj protuvrijednosti po prodajnom tečaju iz tečajne liste Banke, važećem na dan plaćanja, sve uvećano za pripadajuće kamate, naknade i ostale stvarne troškove, i to odmah, bez prigovora i na prvi pisani poziv Banke, a najkasnije u roku od 5 (pet) dana od primitka pisanog poziva od Banke. Nadalje, iz nalaza i mišljenja vještakinje Vlačić proizlazi da je I. tuženik (po partiji 4200057794, pritom valja imati na umu da se predmetna partija odnosi na tražbinu I. tuženika prema društvu Uljanik d.d. u stečaju, osiguranu predmetnim založnim pravima), od umješača Republike Hrvatske dana 24.05.2019. primio uplatu u iznosu od 65.445.838,13 EUR, a koja se odnosi na plaćanja po Jamstvu Rizični broj F-009-15., te dana 15.10.2019. primio uplatu u ukupnom iznosu od 4.035.446,43 (3.491.677,91 kn+48.392,47 kn+495.376,05 kn), a koja se odnosi na plaćanja po Jamstvu Rizični broj F-009-15, te da je ukupno uplaćeno 4.035.446,43 kn. Vještakinja zaključuje da je prema Pozivima za plaćanje kojima I. tuženik poziva umješača na plaćanje temeljem izdanog Jamstva F-009-15, a uzimajući u obzir storno obveze za plaćanje naknade po aktiviranoj garanciji u iznosu od 24.040.000,00 kn, Republika Hrvatska sa danom 14. listopada 2019. podmirila sve obveze prema Jamstvu F-009-15 za koje je bila pozvana na plaćanje od I. tuženika Privredne banke Zagreb d.d. Uplate po Jamstvu F-009-15 izvršene su nakon otvaranja stečajnog postupka nad društvom Uljanik d.d. (20.svibanj 2019.). Vještakinja dodatno obrazlaže i zaključuje da iznos potraživanja I. tuženika po partiji 4200057794 u iznosu od 5.802.471,37 kn ne sadrži potraživanje od umješača Republike Hrvatske.

38. Prema tome, na temelju sadržaja nalaza i mišljenja vještakinje Vlačić sud zaključuje da je umješač Republika Hrvatska, nakon otvaranja stečajnog postupka nad Uljanik d.d. u stečaju, podmirila sve obveze prema I. tuženiku temeljem Jamstva-F-009-15., pa je cjelokupna tražbina I. tuženika koju je podmirila Republika Hrvatska, prešla na nju sa svim sporednim pravima i osiguranjima. Pritom valja istaknuti da se u konkretnom slučaju ne radi o solidarnoj obvezi (članak 43. do 53. ZOO-a) kako to zaključuje tužitelj, već o solidarnom jamstvu propisanom odredbom članka 111. ZOO-a. Naime, kako to proizlazi iz dokumentacije dostavljene po umješaču u svezi JAMSTVA Rizični broj : F-009-15, Republika Hrvatska je solidarni jamac a ne solidarni dužnik (u kojemu slučaju ne dolazi do zakonske subrogacije) kako to pogrešno upire tužitelj. U konkretnom slučaju postoji obveza glavnog dužnika, a obveza Republike Hrvatske kao solidarnog jamca ostaje akcesorna jer ukoliko se I. tuženik naplati od glavnog dužnika, solidarni jamac – Republika Hrvatska niti ne dolazi u priliku isplatiti tuđi dug. Nasuprot tome, obveza solidarnog dužnika je (sudužnika) kod solidarnih obveza je uvijek samostalna koja je neovisna o postojanju bilo koje druge obveze. Dodatno valja istaknuti da u konkretnom slučaju ne dolazi do primjene odredbe članka 92. ZOO-a (subrogacija u slučaju djelomičnog ispunjenja) na koju odredbu se poziva tužitelj, budući da je umješač u cijelosti podmirio svoju obvezu, a i obveza glavnog dužnika, kako je to obrazloženo u toč. 33 obrazloženja, je u cijelosti podmirena. Slijedom navedenog, i primjenom odredbe članka 110. ZOO-a sud zaključuje da je na umješača Republiku Hrvatsku prešla tražbina I. tuženika koju je podmirila sa svim sporednim pravima i osiguranjima njezina ispunjenja. Prema tome, tužiteljev zahtjev za izdavanje brisovnog očitovanja u svezi založnog prava I. tuženika, nije osnovan budući da tražbina koja je osigurana založnim pravom nije prestala neovisno o njezinoj visini, a niti je svrha založnog prava iscrpljena (arg. članak 103. stavak 4. ZVDSP-a).

39. Prema odredbi članka 319. ZVDSP-a prijeđe li na bilo kojem pravnom temelju tražbina osigurana založnim pravom na drugu osobu, na nju je time ujedno prešlo i to založno pravo bez posebnoga pravnoga temelja za to i bez posebnoga načina stjecanja, osim ako je što drugo bilo određeno.

40. Slijedom odredbi članka 110. ZOO-a i 319. ZVDSP-a, sud zaključuje da umješac Republika Hrvatska ima osnovanu tražbinu prema Uljaniku d.d. u stečaju temeljem ranije opisane zakonske subrogacije, te ima pravo na osiguranje te tražbine založnim pravom upisanim na predmetnoj nekretnini II. tuženika budući da je već temeljem članka 319. ZVDSP-a založno pravo prešlo na nju bez posebnog načina stjecanja (upisa u zemljišne knjige). S time u svezi, prigovori tužitelja glede postupka stjecanja prvenstvenog reda glede upisanog založnog prava su bez utjecaja na odluku o glavnoj stvari. Stoga je prigovor tužitelja glede miješanja Republike Hrvatske, kao i cjelokupni tužbeni zahtjev tužitelja ocjenjen neosnovanim.

41. Osim toga, pravilno zaključuje II. tuženik kako je tužbeni zahtjev u odnosu na njega neosnovan jer je brisanje založnog prava zemljišnoknjižni upis koji može odrediti i provesti samo nadležni sud u smislu odredbe članka 97. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ br. 63/2019, dalje u tekstu: ZZK) pa je činidba koju tužitelj traži nemoguća jer knjižni vlasnik ne može niti odrediti niti provesti brisanje hipoteke.

42. Konačno, prema odredbi članka 150. ZZK nositelj knjižnoga prava koje je povrijeđeno uknjižbom u korist neke osobe ovlašten je radi zaštite toga svoga prava zahtijevati brisanje svake uknjižbe koja ga vrijeđa i uspostavu prijašnjega zemljišnoknjižnog stanja (u daljnjem tekstu: brisovna tužba) sve dok ne nastupe činjenice na temelju kojih bi mu povrijeđeno knjižno pravo i tako trebalo prestati, ako zakonom nije drukčije određeno.

43. Prema citiranoj odredbi ZZK brisanje upisanog založnog prava nije ovlaštena tražiti osoba koja neposredno prije osporavanog upisa nije bila upisana kao nositelj knjižnog prava (tako i Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci posl. br. Rev-1430/00 od 23. srpnja 2003.). S obzirom da je upis založnog prava I. tuženika proveden prije upisa založnog prava tužitelja, tužitelj nije aktivno legitimiran na podnošenje brisovne tužbe već primjenom citirane odredbe ZZK, pa je i s te osnove tužbeni zahtjev valjalo odbiti.

44. Slijedom svega navedenog odlučeno je kao u toč. I. izreke presude.

45. Odluka o troškovima postupka donijeta je na temelju odredbi članaka 151., 154. stavak 1. i 155. ZPP-a obzirom da je tužitelj u cijelosti izgubio parnicu, pa je dužan I. i II. tuženiku te umješacu naknaditi troškove izazvane vođenjem postupka s time da vrijednost predmeta spora iznosi 91.040.000,00 kn.

46. Na ime troškova parničnog postupka I. tuženiku su priznati troškovi sastava odgovora na tužbu u iznosu od 100.000,00 kn sukladno Tbr. 8. t. 1. i Tbr. 42. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“, broj 142/12, 103/14, 118/14, 107/15; u daljnjem tekstu - Odvjetnička tarifa), troškovi sastava podneska od 10. prosinca 2020. u iznosu od 100.000,00 kn sukladno Tbr. 8. t. 3. Odvjetničke tarife, trošak zastupanja na ročištima održanima 25. siječnja 2021.,

14. prosinca 2021., 21. travnja 2022. te 30. lipnja 2022. u iznosu od po 100.000,00 kn, što sa PDV-om primjenom odredbe Tbr. 42. Odvjetničke tarife sveukupno iznosi 750.000,00 kn (sa PDV-om).

47. Na ime troškova parničnog postupka II. tuženiku su priznati troškovi sastava odgovora na tužbu u iznosu od 100.000,00 kn sukladno Tbr. 8. t. 1. i Tbr. 42. Odvjetničke tarife, troškovi sastava podneska od 25. lipnja 2021. u iznosu od 100.000,00 kn sukladno Tbr. 8. t. 3. Odvjetničke tarife, trošak zastupanja na ročištima održanima 25. siječnja 2021., 14. prosinca 2021., 21. travnja 2022. te 30. lipnja 2022. u iznosu od po 100.000,00 kn, što sa PDV-om primjenom odredbe Tbr. 42. Odvjetničke tarife sveukupno iznosi 750.000,00 kn (sa PDV-om).

48. Na ime troškova parničnog postupka umješacu su priznati troškovi sastava podneska od 9. studenoga 2020. u iznosu od 100.000,00 kn sukladno Tbr. 8. t. 3. Odvjetničke tarife, trošak zastupanja na ročištima održanima 25. siječnja 2021., 14. prosinca 2021., 21. travnja 2022. te 30. lipnja 2022. u iznosu od po 100.000,00 kn, što sveukupno iznosi 500.000,00 kn.

49. Slijedom navedeno odlučeno je kao u toč. II., III. i IV. izreke presude.

U Pazinu 4. kolovoza 2022.

Sutkinja
Andrea Jelenić Pitoski

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske. Žalba se podnosi putem ovog suda u roku od 15 dana računajući od dana objave presude, ako je stranka bila uredno obaviještena o održavanju ročišta za objavu, odnosno od primitka prijepisa presude, ako stranka nije bila uredno obaviještena o ročištu za objavu presude.

DNA:

- Tužitelju po punomoćnici,
- I. tuženiku po punomoćniku,
- II. tuženiku po punomoćniku,
- Umješacu.

Broj zapisa: **eb30f-f0226**

Kontrolni broj: **075dd-84ede-6ef9f**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=ANDREA JELENIĆ PITOSKI, L=PAZIN, O=TRGOVAČKI SUD U PAZINU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Trgovački sud u Pazinu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.